STICHTING PROMOTING ORAL HEALTH AFRICA

BELEIDSPLAN 2025-2028

Vastgesteld bestuursvergadering van 6 juni 2025

Stichting Promoting Oral Health Africa Kerkstraat 7D 9321 HA Peize stichtingPOHA@gmail.com Tel: +31 6 10 54 20 42

Inhoud:

Inleiding		4
1.	Missie-Visie	5
1.1	Doelstellingen	6
1.2	Strategie	7
2.	Huidige situatie	7
2.1	Lopende activiteiten	8
3.	Toekomst	8
4.	Organisatie	9
4.1	Bestuur	9
5.	Financiën	10
6.	Bronnen	10

Inleiding

Een goede mondgezondheid draagt bij aan een goede algemene gezondheid.

Mondziekten vormen de meest voorkomende aandoening onder alle ziekten en aandoeningen die de mensheid treffen en vormen een groot probleem voor de volksgezondheid. Wereldwijd worden bijna 3,5 miljard mensen getroffen door mondziekten, driekwart van de mensen met deze aandoening woont in landen met een laag- of middeninkomen. Het geschatte aantal gevallen van mondziekten wereldwijd is ongeveer 1 miljard meer dan het aantal gevallen van alle vijf belangrijkste niet-overdraagbare ziekten samen (psychische stoornissen, hart- en vaatziekten, diabetes, chronische luchtwegaandoeningen en kanker), de zogenaamde noncommunicable diseases (NCD's).

In 2019 bedroegen in 194 landen de totale directe uitgaven aan mondziekten (inclusief publieke en private behandelingskosten voor mondzorg, met uitzondering van mondkanker) 387 miljard dollar. Dit vertegenwoordigt ongeveer 4,8% van de wereldwijde directe uitgaven aan gezondheidszorg. Tegelijkertijd werd het productiviteitsverlies als gevolg van mondziekten geschat op een totaal van ongeveer 323 miljard dollar wereldwijd 1.

De stichting Promoting Oral Health Africa (stichting POHA) is een non-profitorganisatie die zich richt op het bevorderen van de mondgezondheid in lage- en middeninkomenslanden. Uitgangspunt hierbij is de Agenda voor Mondgezondheid van de World Health Organization (WHO) ². De hieruit voortvloeiende adviezen van het "Global strategy and action plan on oral health 2023-2030" worden opgevolgd en uitgevoerd ³...

De stichting richt zich op het Afrikaanse continent en specifiek op Ethiopië.

"Succes" voor de stichting zou zijn wanneer, door de inzet van een groeiende publieke (mond)gezondheidszorg-beroepsgroep, de gezondheidsvaardigheden van de bevolking in rurale gebieden worden vergroot.

Hiermee wordt bedoeld: het vermogen van mensen om gezondheidsinformatie te verkrijgen, te begrijpen en toe te passen, zodat ze weloverwogen keuzes kunnen maken over hun gezondheid en om effectief binnen gezondheidszorgsystemen te kunnen navigeren en samen te werken met zorgverleners.

De bevolking in rurale gebieden wordt zich zo onder meer bewust van de relatie tussen levensstijl (zoals roken, alcoholgebruik en voeding) en (mond)gezondheid, met name niet-overdraagbare ziektes zoals hart- en vaatziekten en diabetes.

Deze kennis leidt doorgaans tot het besef dat er een keuze is voor gezondheid, of dat nu door verandering van gedrag is of het door het zoeken van hulp. Op de lange termijn zal dit de grootste preventieve impact hebben.

1. Missie/visie

Stichting POHA zet het werk voort van Rotary Doctors Nederland (RDN) op het gebied van onderwijs en opleiding. RDN heeft jarenlang succesvol artsen en tandartsen uitgezonden naar afgelegen rurale gebieden. De wereld is echter veranderd, Afrika is veranderd en hierdoor was de rol van de RDN uitgespeeld.

Deze ervaringen en veranderingen brachten ook nieuwe inzichten, mede ook door de Agenda voor Mondgezondheid van de WHO. Vanuit deze inzichten is een nieuwe visie ontwikkeld door de stichting POHA over een aanpak om mondgezondheid in rurale gebieden duurzaam en in samenwerking met de lokale overheid te blijven bevorderen.

Missie

Wij willen gezondheidswinst onder de lokale bevolking behalen door het vergroten van kennis en kunde over mondgezondheid van lower- en mid-level gezondheidszorg medewerkers alsmede public health medewerkers. Deze mensen werken in de meest afgelegen en rurale gebieden waar preventieve effecten veel gezondheidswinst kunnen opleveren.

Visie

We hebben geen tandheelkunde nodig, we hebben mondgezondheid nodig.

De visie is inhoudelijk gebaseerd op de Agenda voor Mondgezondheid van de WHO. Door een beroepsgroep op te leiden met een groot bereik en door in te zetten op public health in plaats van enkel tandheelkundig (be)handelen willen we deze visie in de praktijk brengen.

Opleiden van tandartsen is een kostbaar en langdurig traject. Ze voeren vaak financieel belastende en tijdrovende (be)handelingen uit. Stichting POHA wil wegblijven van de genezende tandheelkunde (curatieve mondzorg) en zich inzetten voor het bevorderen van de mondgezondheid door middel van preventieve tandheelkunde.

1.1 Doelstelling

Een te ontwikkelen Afrika Module binnen de EDEMTET e-campus.

De Radboud Universiteit Nijmegen Nederland (RU Nijmegen) heeft al een eCampus voor mondzorg ontwikkeld: EDEMTET (eCampus Campus for Dental Education supporting multidisciplinary team-based learning and evidence-based treatment planning).

Deze eCampus kan als kennisplatform dienen voor iedereen die werkzaam is in afgelegen en rurale gebieden.

Omdat ook in Afrika steeds meer mensen toegang hebben tot het internet kan via deze online werkwijze de kennis en kunde van lokale lower- and mid-level gezondheidszorg medewerkers over het belang van mondgezondheid vergroot worden.

Lower- and midlevel gezondheidszorg medewerkers kunnen op hun beurt weer bijdragen aan het vergroten van kennis over mondgezondheid van de bevolking in afgelegen en rurale gebieden.

1.2 Strategie

De aanpak van de stichting POHA is beleidsmatig verankerd in drie sporen:

1. De stichting POHA gaat in overleg met diverse overheidsinstanties van lage- en middeninkomenslanden, lokale deskundigen en belanghebbenden om hun behoeften in kaart te brengen.

De stichting POHA ondersteunt overheden van lage- en middeninkomenslanden bij het bepalen van hun strategie bij het

- volgen van de Agenda voor Mondgezondheid van de WHO en de implementatie hiervan.
- 2. Op basis van de Agenda voor Mondgezondheid van de WHO stellen we samen met de overheid en de onderwijsinstellingen profielen vast voor de low- en mid-level gezondheidszorg medewerker. De op te leiden professional moet passen in het zorg-en onderwijssysteem dat in het land al aanwezig is. Aan de hand van een profiel kan een curriculum ontwikkeld worden samen met opleidende instanties zoals lokale universiteiten.
- 3. Voor dit doel willen we in samenwerking met de RU Nijmegen via de bestaande eCampus (EDEMTET) trainings- en scholingsprogramma's samenstellen als onderdeel van programma's of curricula die digitaal te volgen zijn. In deze digitale leeromgeving worden professionals opgeleid in evidence-based mondzorg en gezondheidsbevordering. De online opzet maakt brede implementatie, lokale aanpassing én monitoring mogelijk (Afrika Modules).

Op deze wijze kunnen we de Agenda voor Mondgezondheid van de WHO en kwaliteitskaders bewaken.

De stichting POHA stelt bovendien studiebeurzen beschikbaar voor 30 deelnemers aan de eerste pilots, ter ondersteuning van lokale implementatie.

2. Huidige situatie

De activiteiten van POHA zijn voortgekomen uit de expertise van Rotary Doctors Nederland (RDN), die jarenlang artsen en tandartsen uitzond naar afgelegen gebieden. Door veranderende veiligheidssituaties en inzichten in duurzame ontwikkelingssamenwerking is RDN gestopt met deze inzet.

In 2019 benaderde het Ethiopisch Ministerie van Volksgezondheid RDN met de vraag mee te denken over de scholing van nurses tot mondzorg medewerkers. Deze beleidsvraag vormde de aanleiding voor de oprichting van de stichting POHA.

RDN ondersteunt het nieuwe initiatief financieel, met specifieke aandacht voor de ontwikkeling van een digitale leeromgeving (EDEMTET) en een eerste pilot-opleidingen in Ethiopië. Daarmee is de stichting POHA een logisch vervolg op een bewezen praktijk, met een toekomstgerichte, preventieve insteek.

2.1 Lopende activiteiten

In de huidige fase voert de stichting POHA overleg met relevante nationale en internationale partners ten behoeve van beleidsafstemming, capaciteitsopbouw en curriculumontwikkeling. Concreet gaat het om:

- Overleg met de Nederlandse ambassade in Addis Abeba over lokale inbedding;
- Samenwerking met de Universiteit van Addis Abeba afdeling tandheelkunde voor de ontwikkeling van een profiel voor low-level mondzorg medewerkers;
- Curriculumontwikkeling met de Wollega Universiteit in Nekemte voor het mid-level opleidingstraject;
- Beleidsafstemming met het Ministry of Health (MoH) van Ethiopië naar aanleiding van hun vraag over de bij- en omscholing van nurses;
- Beleidsafstemming met de werkgroep Oral Health van het MoH over het document "Community Engagement and Primary Health Care Lead";
- Ontwikkeling van de Afrika-modules binnen EDEMTET in samenwerking met de Radboud Universiteit Nijmegen;
- Selectie van kandidaten voor deelname aan pilot-opleidingen, inclusief coördinatie van studiebeurzen.

3. Toekomst

Het doel is om in september 2026 te starten met twee pilot-opleidingen: één voor low-level en één voor mid-level mondzorg medewerkers. Wanneer de Afrika Module binnen EDEMTET ontwikkeld is, biedt dit ook mogelijkheden in andere landen dergelijke projecten te starten, waarmee de stichting POHA bijdraagt aan regionale schaalbaarheid en beleidsimpact.

De Afrika Module kan ook blijven bestaan los van fondsen voor stichting POHA.

Zolang financiering beschikbaar is, blijft de stichting POHA optreden als brugorganisatie en een rol spelen bij het actief in contact brengen en vertalen van de vraag van overheden en organisaties naar een programma binnen de Afrika Modules.

Daarnaast is het de bedoeling dat de stichting POHA als een kennisplatform gaat dienen voor vergelijkbare organisaties binnen Nederland en ze op die manier in contact te brengen alsmede bekend te maken met de Agenda voor Mondgezondheid van de WHO.

Op deze manier kan stichting POHA ook voor andere overheden en organisaties op maat gemaakte trainingen en opleidingen blijven ontwikkelen en aanbieden. Waardoor ook in andere landen het beoogde effect van (mond)gezondheidswinst behaald kan worden.

4. Organisatie

Rechtsvorm Stichting

Statutaire naam Stichting Promoting Oral health Africa

ook genoemd Stichting POHA

De stichting staat ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer: 97191191

Het RSIN van de stichting is: 867944651

Het secretariaat is gevestigd op: Kerkstraat 7D 9321 HA Peize stichtingPOHA@gmail.com Tel: +316 10 54 20 42

4.1 Bestuur

Voorzitter: Maarten Wieberdink

Penningmeester: Eva Niermeijer Secretaris: Gert Oonk De bestuursleden ontvangen behoudens een eventuele vacatie- en/of onkostenvergoeding geen loon voor hun werkzaamheden.

5. Financiën

De stichting POHA krijgt voor het boven beschreven beleidsplan een startbijdrage van de stichting Rotary Doctors Nederland. Met dit beleidsplan zullen andere fondsen benaderd worden die de uitgangspunten van de stichting POHA in hun beleidsdoelstellingen hebben staan.

6. Bronnen:

- Global oral health status report: towards universal health coverage for oral health by 2030. Executive summary. Geneva: World Health Organization; 2022. Licence: CC BY-NC-SA 3.0 IGO.
- 2. EXECUTIVE BOARD 148th session Provisional agenda item 6 EB148/8 23 December 2020
- 3. Global strategy and action plan on oral health 2023–2030 ISBN 978-92-4-009053-8 (electronic version) ISBN 978-92-4-009054-5 (print version) © World Health Organization 2024